

Komentář k testu z 22.3.2012 (JAP215 b):

Nejprve uvádím znění testu (přímo s označenými nesprávnými užitími *keiga*):

- ① 先生、何をしておりますか。
- ② A: すみませんが、部長の鈴木にお話したいんです。
- ③ B: 部長の鈴木はただ今ちょっといらっしやいません。
- ④ Po této cestě se v botách s vysokými podpatky těžko chodí.
- ⑤ Dostal jsem od pana profesora knihu, kterou napsal.

Tento týden jsem měl po dlouhé době pocit, že většina z vás nečte mé komentáře (nebo si z nich přinejmenším neodnáší ponaučení). Není ve vašem zájmu ve mně podobné pocity vyvolávat (neboť mohou mít za následek dojem, že práci, které věnuji drahocenný čas a energii dělám zbytečně). Jsem přesvědčen, že abyste se vyhnuli potenciálním nápravným opatřením z mé strany, budete i nadále zajisté pečlivě číst mé komentáře a v případě jakýchkoliv nejasností mne oslovovat v hodinách.

Tak tedy... V komentáři z minulého týdne jsem důrazně upozorňoval na skutečnost, že přibráním sufixu *-jasui/nikui/gatai* se status slovesa mění na adjektivum. Vytvoříte-li potom „cesta je těžko schůdná“ stylem *道に／で歩きにくい (namísto správného 道は／が歩きにくい), je to, jako kdybyste „Cola je studená“ utvořili stylem *コーラに／で^{つめ};冷たい. Takovýto prohrěšek proti základním syntaktickým principům (adnominálnímu/přívlastkovému rozvíti) je ve třetím semestru na pováženou.

Subjekt vlastnosti (vyjádřené adjektivem) je vždy nominativní (topikalizaci nyní pracovně stranou), tj. *X-ga ~nikui*. Pokud bychom se zajímali o to, jak do takové vazby zapadá „v botách s vysokými podpatky“ (nebo „na vysokých podpatcích“), což se jeví být jednoznačně ハイヒールで, můžeme si načrtnout následující schéma:

Miči-ga [haihíru-de aruk]i-nikui

Pokud je v tuto chvíli ještě něco nejasné, ptejte se na úterní hodině. Chci mít tuto věc uzavřenou, protože máme před sebou důležitější úkoly, než řešit konstrukce s adjektivními přísudky.

- Řešení ① bych viděl dvojí možné: なさっています nebo していらっしやいます. Nevhodná je kombinace vzájemně se vylučujících *kendžó* a *sonkei* (*なさっております).
- Zdvořilostní vztah mezi *A* a *B* bylo třeba vyčíst z kontextu dialogu. Je zřejmé, že *A* je přicházející zákazník/host, pročež musí *B* hovořit o panu Suzukim skromně. I kdyby *A* necítil potřebu hovořit v *keigu* (a změnili byste *kendžógo* お^{はなし};話したい na prosté^{はな};話したい), nemůže si dovolit vynechat osobnostní sufix. Každopádně tedy nebylo možno ponechat 部長の鈴木 bez úpravy. Tento zádrhel odhalili pouze 2 z vás. Pamatujte, že **keigo není jen ve slovesných formách**.

387311 – Ohýbejte slovesa správně (adverbální tvar, *ren'jókei* od slovesa *kaku*). Bez toho *keigo* správně nevytvoříte.

378791 – V ⑤, jestliže pan profesor dotyčnou knihu napsal, je třeba vyjádřit uctivě tuto skutečnost (先生がお書きになった本...).

361688 – Totéž, co kolegy výše. Kromě toho jste nesprávně napojila ohebný sufix *-nikui* na sloveso (potřebujeme ten slovesný tvar (*-kei*), na který se napojuje (*ren-*) ohebný výraz (*-jó-*). To je tentýž, na který napojujete jiné ohebné morfémy, např. *-masu*, *-tai* apod.). Zopakujte si deiktická slovesa!

343585 – Soustavně mě přesvědčujete o tom, že neovládáte základní predikační kategorii – čas. S tímto nedostatkem fungovat ve druhém ročníku je problém. Co s tím hodláte dělat? Já při hodnocení závěrečné zkoušky nemám v úmyslu být v této věci jakkoliv benevolentní.

323707 – Výraz *čotto* má zdvořilou formu ^{しょうしょう};少々 pouze ve významu ^{すこ};少し. Ve spojení *čotto orimasen* se však o tento význam nejedná (nemůžete někde „trochu/v malé míře být/nebýt“). Zde je *čotto* pouze „komunikační lubrikant“ (zjemňující to, že musíme adresáta zklamat oznámením nepřítomnosti jím žádané osoby). Zde tedy zachováváme *čotto*. V ⑤ je nadbytečné uvádět 先生 vícekrát. Použijeme-li 先生にお書きになった本をいただきました。 , je jasné, že autorem je ctěná osoba (a 先生 je v daném kontextu „první na ráně“ a přirozeně k sobě tedy přitáhne *sonkeigo*).

361955 – Nezapomínejte, že i výrazy typu *bučo*, *káčo*, *šačo* apod. mohou fungovat jako osobnostní sufixy (má-li člověk společenskou pozici vyjádřitelnou takovýmto sufixem, je mu dávana přednost před bezpříznakovým *-san*).

383635 – ⑤ se Vám povedlo. To je ale samo celkem málo.

383058 – Téměř jako byste test opsala od kolegy výše. Nevím, co jste si představovala pod *iraššaru* v ③, když ne *iru* (tedy v kontextu významu celého dialogu).

378778 – Až na ② to bylo OK.

384037 – Přečtěte si ostatní komentáře. Netýká se Vás nic navíc.

361527 – ② a ③ jste nezvládl. Je rozdíl mezi *hanasu* a *iu*.

324805 – V ④ *-nikui* (ne **-nigai*).

J. Matela